

Ticaret Odasına yapılacak olan kayıt işleminde üniversitenin iktisadi işletmesinin tescil işleminden harç alınıp alınmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	HARÇLAR KANUNU
Özelge no	96620903-140[2-15/9]-6
Tarih	15.01.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MUĞLA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 96620903-140[2-15/9]-6

15.01.2016

Konu : Üniversitenizin İktisadi İşletmesinin Tescil İşleminde Harç Alınıp Alınmayacağı.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, Ticaret Odasına yapılacak olan kayıt işleminde, Üniversitenize ait iktisadi işletmenin ticaret sicil harcından muaf olup olmadığı konusunda Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

492 sayılı Harçlar Kanununun 2 nci maddesinde, yargı işlemlerinden bu Kanuna bağlı (1) sayılı tarifede yazılı olanların yargı harcına tabi olduğu, 13 üncü maddesinin (j) bendinde, genel bütçeye dahil idarelerin 492 sayılı Kanunun (1) ve (3) sayılı tarifelerine giren bütün işlemlerinin harçtan müstesna olduğu, Kanuna bağlı (I) sayılı tarifenin "*C) Ticaret sicili harçları*" başlıklı bölümünün "*I. Kayıt ve tescil harçları*" kısmının 1, 2, 3 ve 4 no'lu fıkralarında gerçek kişilere, kooperatiflere, şahıs şirketlerine ve sermaye şirketlerine ait işletmelerin ticaret sicilinde yapılacak işlemleriyle ilgili olarak alınacak harç miktarlarına yer verilmiştir.

İncelenmesinden de görüleceği üzere tarifenin söz konusu bölümünde yalnız gerçek kişilere, kooperatiflere, şahıs ve sermaye şirketlerine ait işletmeler belirtilmekte olup bunlar dışındaki işletmeler tarife kapsamına alınmamıştır.

Diğer taraftan, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3708 sayılı Kanunla değişik 56/b maddesinde, "*Üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri genel bütçeye dahil kamu kurum ve kuruluşlarına tanınan mali muafiyetler, istisnalar ve diğer mali kolaylıklardan aynen yararlanırlar.*" hükmü, Ek 7 nci maddesinde de, "*Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumları, bu Kanun'un 56'ncı maddesinde yer alan mali kolaylıklardan, muafiyetlerden ve istisnalardan aynen istifade ederler ve bunlar emlak vergisinden muaf tutulurlar.*" hükmü yer almaktadır.

Ancak, gerek 492 sayılı Harçlar Kanununda gerekse 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda, üniversitelere ait iktisadi işletmelerin ticaret sicili müdürlüklerinde yapılacak tescil işlemlerinin harçtan istisna olacağına dair bir hüküm bulunmamaktadır.

Bu itibarla, Üniversitenize ait iktisadi işletmenin hukuken şirket statüsünde bulunmaması halinde ticaret sicilinde kuruluş işlemleri nedeniyle yapılacak tescil işlemlerinden harç aranılmaması gerekmektedir. Üniversitenize ait iktisadi işletmenin şirket statüsünde bulunması halinde ise, ticaret sicilinde yaptıracağı işlemlerden tarifede öngörülen harçların tahsil edileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 16.09.2026